

САҢА ОЛОХ

Чурапчы
улуунун хаһыата

№ 58 (8807)
СУБУОТА
2002 сыл
Ыам ыйын
18 күнэ

ХАҢАТ
1931 СЫЛ АЛТЫННЫ
15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

БЫҢАЛ — ТЫА СИРИН МАҢАҤЫННАРЫН СЫЛА

онгоһуулаах витрина-ларга уонна стеллажтарга табаар, бородуукта араас көрүгэ тириэрдиллэбит. Бары орун-оруннарыгар сатабыллаахтык көрдөрүллүлэр. Манна канцелярская, хаһаайыстыбаннай уонна электро-табаардар, оро осунуурдарын, тангас, трикотаж, утулар тангас, галантерея, атак тангаһын, ат сабин-сабиргалин (шорнай) курдук таба-

ралларын акаастаабаха ыла сатыыбыт", — дьээн буолла. Ити эрэри, эки эрэ буолбаха, атын да соботуоскалар бородууксууларга тустаах былаан туолла да, тутууну тохтооллор. Бу потреббешество соботуоскага аһаан бариллар кредиттэн тутулукаах буолуон сөп. Оттон ынах уонна убаһа этин нэһилиэнньэ бэйэтэ туттара сатаабат эбит. Былырын нэһилиэнньэттэн отону, күөх луугу, окурсуу, атын да окурот астарын туттуттар. Бири сүрүн салааларын — үтү тутуу былаанын толорбуттар. Быыл

барыта 20-тэн тахса сыл маҕаһыннар сабыдаскыларын үлэстэбит, советскай эргизэн туйгуна, үлэ ветерана. Оттон сабыдаскы В.Н. Монастырева эргизэн 21-с, продавец Д.Ч.Иванова 16-с сылларын үлэлиилэр. Бу дьоруус коллектив нэһилиэнньэ хааччылыгыга кыһамнылаахтык үлэлиирэ билиэ уонна, этэр курдук, олохтара сыттаа.

Үлэһиттэр табаар эргизирин былаан урдугун санаталлар. Бу өттүнэн ыктары улахан. Ол курдук, былаан биридии ыйдарынан түтөр буоллаһына, быыл кулун тутарга былаан 270 тыһ.солк. тириэлиитин 215 тыһ. солк. толорбуттар. Муус устарга 260 тыһ. солк. былаан 261 тыһ. солк. туолбут. Ыам уонна бос ыйынаагы былааннар өссө улахтар, эбэтэр 300-тү тыһ.солк. Табаар эргизиргэр, кэһэн да буоларын курдук, аһы-үлү атылааһын улахан кээмэйи ылар. Маннаха бу маҕаһыны таһынан нэһиликкэ чааһынай предпринимателер бааллара күрөстэһини үөскэтэрэ эрэбил. Бэйэлэрэ рынок аһан үлэстэһэлэр. Ити — бири бириминэ. Ол эрэри кэминэн бэрэбизиркэни аһыт потреббешество тэрээһинэ рынок усулуобуйатыгар үлэ саага, сонун ньымаларын көрдүүр. Манна эмиз оһуок. Үлэһиттэр маҕаһын иһигэр дьон сынһанар зонетын онгорор, библиотечнай пууну аһар былааннаахтар. Ол иһинтэн подсобка өттүн кыратан эргизэн сааһатын кэһэтэһтэһтэр.

Дьэ, тыа сиригэр маҕаһыннарын сыһыан биллэриллибит 2002 сылга мистэбэ үлэ-хамнас итинник салаллан барар. Сорук улахан.

С.СМИРНИКОВА.

Хартыскаларга: 1. Хаһаатан ууга тураллар продавец Д.Ч.Иванова, сабыдаскы В.Н. Монастырева. 2. Маҕаһын ис көстүүтэ.

ХААЧЧЫЙЫ ЭЙГЭТЭ КЭНГИИР

лар. Үсүтүкүн, эмиз пайшиктаахтары кытта үлэһиттэр сыалтан быыл тохсунууга уонна кулун тутарга улууска биллэриллибит бонуснай аһы ыйдарыгар кыттан, ону манна бэйэбитигэр мытыбыт. Онуоха дьон аһылаһыт суумаларыттан 7%-иин босхо туһенилар. Манна дьаһаллары нэһилиэнньэ саага билэн, биһирээн эрэр, — дии көрсөр Болтоногобу маҕаһын сабыдаскы В.Н. Монастырева.

Кыдык, үлэ аһан аһар-былпыт курдук "Холбос" потреббешество үгүс саага тэрээһиннэригэр бири боччумнаахтара — пайшиктаахтары кытта үлэ. Ол хас биридии тыа сиригэр маҕаһыннарыгар сэр-гэхситини үөскэппитин ити Валентина Нургустановна кээсээн итэбэтэр. Болтоногобу пайыга хайа да сылааһар элбэх киһи киирбит. Толору пайыдаахтары кредиттэн туһанарбыттар. Холобур, 2000 солк. тахсар суумалаах улахан табаардары аһылаһыга. Пайы бырыһыаннаан төлөөһүлэргэ эмиз тусга усулуобуйалар көрүлүлэр эбит.

Бу информация, үрдүк технология үлэтигэр нэһилиэнньэ иһитиннэрэн-биллээн иһэргэ

ордук маадыгар. Ону учуоттаан, маҕаһынга "Пайшиктаах муннуга", "Аһылаһааччы муннуга", дьэ, уонна "Продавец муннуга" диэннэр онгоһулу-буттар. Уолсайынан, итилертэн сааһаан кээсээтэххэ, маҕаһын ис-тас көстүүтэ сүрдээх сэргэх, сырдык, ыраас. Ыһата, аһылаһааччы кыбыстыбаха киирэн тахсар тарилтэ.

— Биһиги Маа-рыкчааннаагы пот-ребешество иһинэн эрдэттэн да баар этибит. Табаар, бородуукта улахан партиятын потреббешество маҕаһынга бэйэтэ аһалан биэрэр. Биһиги ол-бу бытархай өттүн иһизинэ, сүрүннээн, дьон, нэһилиэнньэ сааһаһын көрөн ыла биридэ эмэ Дьоруоскайга киирээччи-бит. Дьонтон, аһылаһааччылартан киирэр сааһаа аһал суруулааһыт. Онно холо-дильниктан сааһаан дьэ араас тарилгэр тийэ суруйал-лар, — диир сабыдаскы.

Маҕаһынга түпсүкү

ар ассортимента бары көрүгэ баар. Дьэ, уонна, биллэн ту-рар, бородуукта арааһа.

Соботуоска үлэ. Тыа си-рин дьонно бу кооперативнай маҕаһынга үтү, эти тутта-рылаах сылтаа улаһтар. Ор-дук улахан сыгы, сибиинньэ этин хамаһыт туттара са-тыллар эбит. Олортон бэйэ аһылаһы хаһаан баран, ордугун потребкооперация иһинэн үлэлиир хаһаһы сыаһар биэрэллэр. "Соботуос-кага хаһан баһарар эти тутта-

саас тоһ үтүкүн 2 тоннаны туттуттар.

— Дьон билигин да ыйла-лаһар. Нэһилиэнньэ үт ба-ар, туттарыахтарын баһараллар эрэри, быылгыга онуоха бы-лаамыт төһө биллибэт уон-на тутарга дьаһал да суок, — ди-этир манна.

Маҕаһын үс үлэһиттэбэ бары да олоһу дьон. Холо-бур, С.И.Догдонова эргизэн 1974 сылтан үлэлиир, мстааһа 28 сыл. Иһиттэн Кытаанактан сааһаан кэлин бу Болтоного

"Сыл бастың учуутала" конкурс

Улуустаагы гимна-зияда быыл аан баста-ан "Сыл бастың учуута-ла" конкурс ыһытынна. 9 килиттэн састаалтаах дьүүлүүр субэбэ үөрэх управлениетын инспекторскай методическай отделын начальнига Ермолаева Е.Н., ЧФКСИ преподавателэ Яковлев Г.М., төрөппүт комитетыттан Сивцева А.М., гимназия ди-ректора Иустина А.С., үөрэх салаатын завуһа Федо-рова А.П., психолог Яковлева А.И. уонна оро парла-менеттан Макаров Сеня, Сыромятникова Женя (10 гум.), Попов Саша (10 тех.) үлэстэһэлэр.

Конкурс үс түһүмэһинэн барда, бастагы түһүмэххэ аһаһас уруок ыһытынна, нуучча тылын учуутала Осипова А.Н. "Помнит вся Россия про день Бородин-на", химик Дорогунова Е.С. "Уроки горячей свечи",

математик Захарова С.Н. "Занимательная геометрия", Сивцева О.П. "Волейбол: совершенствование пере-дачи и приема мяча над собой сверху, снизу", Попов Е.В. "Путешествие по лабиринтам всемирной сети" диэн темаларга уруок ыһыттылар.

Иккис түһүмэххэ научнай төрүккэ олоһурут педагогическай концепцияны көмүскээтилэр, дьүүлүүр субэ боппуруостарыгар чопчу эпизодтэри биэрди-лэр. Үһүс түһүмэххэ араас педситуация баһаһаһыахтар киирэн таһыттылар. Конкурсаннар педагог быһымынан ханнык баһарар ситуацияга сөптөөх эпизодтэ биэрэр кыахтарын көрдөрүлэр. Сыһы-аланг кэмгэр шоу-программа бэйэлэрин талаанна-

С.Н. "Детская симпатия", Дорогунова Е.С. "Приз ро-дителя", Осипова А.Н. "Признание коллег" диэн анал бириһистэринэн бэлэтэһинилэр. Сивцева О.П. "Мно-гогранная творческая личность", Захарова С.Н. "Ду-ховность", Попов Е.В. "Самая лучшая презентация", Дорогунова Е.С. "Лучший урок" анал номинациялар хаһаһынарынан буоллулар. "Учитель 2002 года" үрдүк аатын нуучча тылын уонна литературатын учуу-тала Осипова А.Н. чистэстэхтик көмүскээтэ.

Конкурсаннар бары даһаны инникитин аһын да конкурстарга кыттар бэлэмнээхтэрин, кыахтарын көрдөрөн аһыннардылар.

Л.Н. ПЕРМЯКОВА.

ЧУРАЛЧЫ ЭДЭР СААҢА

ЫЧЧАККА АНАЛЛААХ ТАҢААРЫ

Бүгүн бийиги редакциябы-
тыгар студенттар Петр Алексеев,
Гаврил Рожин, Иннокентий
Попов уонна Ньургуйаана Криво-
шалькина ыалдьыттылар.

Иккис курс студента Петр
Алексеев Мэнэ-Хангалас Та-
баатыттан сылдьар, орто ос-
куола кэнниттэн тутта манна
үөрэнэ кирибэтэ. Мас тар-
дыһытыгар дыарыктанар, бу
көрүнгө спорт маастарыгар
кандидат. Биһир дойдутаах по-
эттарын Иван Арбитаны уонна
Иннокентий Сосины сөбүлээн
ааһар, хинилэр айымньыларын
тыннарыгар иттиллэн улааппыт
уол өссө оскуолаба үөр-
нэ сылдьабыттан, ахсыс ыла-
астан, хоһоон суруйарга холон-
мут. "Скэн Бүөкүс" дигэн псев-
донимынан суруйар. Ону
таһынан тэттик кэспээннэргэ,
норуока "случай" дигэн аатта-
нар араас түбэлтэлэри суруйу-
га боруобаланар. Кини ай-
ымньылары оскуолаабы ити-
энэ хайыагыгар итиэнэ
Мэнэ-Хангалас улуулунаабы
"Эркээй" хайыаха итинник
псевдонимынан элбэхтэ бача-
эттэммит, итин сөргэ "Күндэ-
эр" дигэн улуус үөрэнээччилэ-
рин айымньыларын хомуу-
рунньуктарыгар хас да айым-
ныа кирибит.

Мария Герасимова тыла-
рыгар, Владимир Колтоеской
мелодиятыгар "Үйүтүтүг үгэ-
тэри" дигэн спортивнай Чурап-
чы гимнин кэрэстэ буолбут
ырыаны толорор студент уол-
чааны "Чэчир" эбэтэр "Маа-
рыкчаан" телестудиялар биэри-
илэриттэр бука үгүстүк
көрдөхтү. Бастагы курска
үөрэнэр Гаврил Рожин Уус-Алдан
улуулууттан кэлбит, удьуор
ырыаһыт-үгүстүг дьоннордо-
ох Наяахы кини төрөөбүт-
үөскөбүт дойдута. Идэтиэн
дыарыктанар көрүнгө волейбол,
куржактаныларга кыттан инсти-
тутун чизини өрүү көмүскүүр.

Петр АЛЕКСЕЕВ

КӨМҮС КҮҮН

Көмүс күнүн
Көмүс күрүлгэнэ
Мин сүрэхтэр диригиттик,
Сылаастык
Мунг кыраайынан ийээн
кутуллар,
Кутурбан санаам
Курутуян - курутуян
Кизитин амбааллаан
Дууһабын хам баттыр.
Арай үөрдэр,
Арай эбэрээр
Айылба ийбэит
Сиздэрэй айыһа,
Көмүс күтүлүм

Дыктан кэстүүтэ,
Сиздэрэй айыһа.

ТҮННҮКПҮН ОДУУЛУ КӨРӨБҮН...

Түннүкпүн одуулу көрөбүн.
Таас күлүгэр тапталбын,
Эн кэрэ мөрсүүнүгүн көрөбүн,
Ханна баарыным,
Ханна сылдьабын, тапталым?
Бүкүтүн ыраахым,
Бүкүтүн чутаскым.
Түбээн туулбар көрөрүм,
Биһиргэ буоларбыт, өнтөн
Уһуктан кэлээт сүтүктүүрүм,
Түүлүм эрэ эбит дигэн
Айманан хааларым.

ЧЫС КҮТҮЙАХ БЫСТАХ ДЫЛБҔАТА (Көрдөөх түбэлтэ)

Хослут илэ нус-бааччы,
Сылаас тыһымит
Паар буолан унаарыйар.
Хослут, халпыт мас кэрэстэ,
Лингирини толутта
Тыаһы-уһуу турар.
Тымныы да тымныы!
Бастык табыарыстыт
"Сезон лидера"
Субордтанан биһат үлүгэрэ.
Могдой кэлбитин кэмсинэ,
Ылдьыттата ыгырбыт
буруйбутугар
Биһиксэ эбэрер, кыһыйар.

Ханна эрэ мунука
Сиздэрэй күтүях
Тонгон чыбыгыры-чыбыгыры
Сылаас сиргэ—"Сезон лидерин"
оронутар
Тардылаһа-харбылаһа сатыыр.
—Оо, бу сордооһу!— дигэн
"Сезон лидера"
Хал гына тутан ылан
Хоснуулар уктар.
Кутуях эрэйдээх
Сылааска тизэр бардэрэн
утуйан хаалар.
Ону "Сезон лидера" обургу
Түүмүгэр байытаран
Ибили ааттан өлөрбүтүттан
Сотуһан хаалар, мунукаабы
Мунуук дикси эһэн кэбипэр...
Бу курдук көрдөөх олохтоох

Бийиги тымныы хослут.

БАҔА САНААМ ТУОЛЛУН!

Кый ыраах кырааа көтүөкүтүн
Олус да баардым,
Оол төлөнөөх сулуска
Тэннибин эйигин.
Эн эйбэс минээргин
Эмиз санаан кэллим мин.
Бу дьоллоох кэрэ килэ
Аптаах сулус кыһаа буоламмын
Аар халлааны арай
кыйа көтүүм!..
Кэрэ дорбон эйигин санаан
Кый ыраах кырааа көтүөкүтүн
баардым!

ЫЧЧАТ УОННА ЧӨЛ ОЛОХ ХАРА ДЬАЙЫ УТАРЫ – БАРЫ БИИР КИҢИ КУРДУК!

Орто дойдута кэлбит хас биһирдин кийи үчүтэйм, кэрэни эрэ ыра-
лаһан, сырдыктан-сырдыкта эрэ талаһан олох олорорго дуулулар. Хо-
нойук иһин, олохтук сайдыыта уустууран, очурдаах-чочурдаах,
түбүтүтэх-тахсылаах суолунан кийи хайдах өйдүүрүнэн, сатыырынан
айаннаыр. Олох обургу хайа өттүттэн олуйан-молуйан турдоһун, аһа
суох алдырхайга, ыар ыарыма да ылларан өлөр өлүүн өнгөйөн
көрүүтэ тиздиргитин билбэкин эбээт... Манник ыар тыллар, биллэн
турар, СПИД, ВИЧ-инфицированнай курдук үйэ ыарыларыгар
түбэһыллаллар.

20-с үйэ биһир улахан алдырхайа – ВИЧ инфекция эпидемията
кийи аймах историгыгар икки Аҕа дойду сэримигэр тэгилээх. Сэрим
урускалыырын курдук, бу ыар ыары мэлүүнүнүн дьон олорум су-
туһан, хара иһигэ илдьэ барар. СПИД ыарыны аан манһа 1981
сыллааха Америкактан буолбуттара. Бу 20-с ыл иһигэр ВИЧ-инфи-
цированнай дьон ахсаана дойду үрдүгүн 30 мэлүүн кэрэстэ буолбут.
Бийиги республикабытыгар бу ыарыны 1996 сыллааха буолбутта-
ра. Онтон бийылгы 2002 ыл муус устар 1 күнүгэ кэрэстүүнүн рес-
публикабытыгар ВИЧ-инфицированнай кийи ахсаана 360-га тийдэ.
Бу ыары сиргиттэригэр олох 20-30 саастаах эдэр дьон буолал-
лар. Республика үрдүнэн 15 кийи ВИЧ ыарынан мэлдьэн өлбүт, бу
ийиттэн түөрдө СПИД эһтэммит ыарытыгар сууланан. Билигин саа-
май үрдүк сыһыларын Мирэй куорат көрдөрөр. Манна ВИЧ ыары-
ны 150-тан тааһа кийи суулуубут. Үөһэ Бүлүү, Амма курдук биһиксэ
чугас, саха улуустарга эмэ баара билиннэ.
Бийиги бу ыарылар кулаһан, ыраахан эркинээхтэрин билэбит

эрэри, өйбүтүнэн-санаабытынан толору утарылаһар кыахтаахпыт
дуо? Эһэллэрин курдук, манник ыарынан ыалдьахтарын сөһ
наркоманнар, гомосексуалистар, проститукалар. Ол эрэри бу хаачча
буолбатах. Ыалдьаһан сөһ сага олору билэн эрэр оскуола үөрэнээччи-
тэ, ким эрэ тапталлаах оҕото, истиг дорбон. Отуулуон сөһ күн сыр-
дыһан көрө илик төрүү илик оҕо.

Манник бүтүн дойдуну сууһан эрэр ыары бийиги эрэ улуус-
тун арылаан хааларыа дүөр кыахпыт суох. Бийиги ыччаттарбыт бу
ыарыны төһө билэһэллэрин билэр сыһан улууссага көрсөн манник
кээх боллуруостары биһирдин.

1. СПИД ыары туһуна төһө билэбиз?
2. Бу ыарыттан хайдах харыстанаммыска сөбү уонна ыч-
чаттар төһө харыстаналлар дин саныгыһыны?
3. Эн санаабыр бу ыары омуу эһиз дуо?

Миша, 19 саастаах, үлэтэ суох:
1. Син билэбин. Бу ыарынан ыалдьыт кийи хайаан да өлөр.
2. Сөбөтөх таһыыр эрэ кыһыкын кытта сылдьаххын наада. Мин
санаабыр, улаханник сэримээтэр, Саха сиригэр онук тарбаһа
илик.
3. Суох.

Сердана, сааһа 18, студентка:
1. Кинигэттан, телевизортан билэбин. Бу ыарынан ыалдьар
кийи үтөрбөт. Ордук наркоманнар ыалдьаллар.
2. Олтон бу ыарыны билэр кийи хайдах сылдьаххаабын били-

туһаана" дигэн мурда студия-
тын үлэтэ. Манна оҕолор
эскиз очурууттан сабалаан, пи-
гэрэ үөрэнэллэр, сага мо-
деллары билсэллэр итиэнэ
осанканы кэнэтүк тутууга,
дьон-сэргэ ортолугар тутта-хап-
та сылдьыта, уопсайынан,
этикет быраабылаларыгар
үөрэнэллэр.

— Студия үлэтэ күһүөрү
кыһынгыттан сабаламмыта,
надиэлэбэ иккитэ— дыарык

курска үөрэнэ кириэхтэриттэн
научнай теманы ылан үлэти-
илэр. Ол курдук, Ньургуйаана
"Эт-хаан сайдыыта кийиксэ
дьяйыта" дигэн бэрт интэ-
риһинэй темаба ылсан үлэ-
лирин кэспэстэ, бу тематынан
студенческой форумига өссө
быһырын 11-с кылааска
сылдан (студенттар ортолору-
гар сөбөтөх оскуола үөрэнээччи-
тэ) 1-кы миэстэни ылбыт.
Чинчийэр үлэтигэр ити студия-
тыгар оҕолору кытары дыары-
тын, кэтээн көрүүтүн туһанар
эбит.

— Оҕолоор, баһаалыста,
эһиз эрэ: манна үөрэнэр куо-
рат сиргэ үөрэнэртэн туох ура-
тылаабыт?

— Куорат сиргэ үөрэнэн
көрбүт суох, — дэстилэр дьонум,
— ол эрэри бийиксэ, тыа сир-
гэр үөскээбит-улааппыт ыч-
чаттарга, манна үөрэнэртит
бары өттүнэн табыгастаах.
Үөрэхпит, дыарыктык куоратта-
ры кытары син-биир, өссө
Москва курдук сир профессор-
дарын дыарыктарыгар сылдь-
арытынан, спортивнай тэри-
гэ уонна компьютерга тийгини-
инэн ордук. Институттук базага
үчүтэй, өссө сайдыа турдаба.
Биһир саамай үчүтэйэ дьаһаана
суоҕа буолар, бөлөхтөһөн ок-
сулуу, арыгыга, лимбэбэ охсуу
кутала бийиксэ суоһаабат
(тыһу-тыһу, улаханник сага-
рылыыбат!). Оттон утарынан
ас-үөл проблемата хайа-
бабарар студентка хайан
бабарар баар буоллаба. Түгэни-
эн туһанан, эдэр ыччагы
бийиксэ үөрэнэ кэллэ дигэн
ынарабыт! Кэмсинээхит
суоҕа.

Институт студенттара— ба-
ры даһына араас улуустар чулу-
улаах улахан конкурсу аһан
үөрэхэ кирибит буоланнар, дэ-
гиттэр талааннаах, эдэр саас
күрээһинэһ олорунан олорор
далаһынаах ыччаттар! Кийи-
лэртэн бийиги бу түөрт оҕону
— икки ырыаһыт, биһир пөст
уолаттары уонна эмиз да тус-
туук, эмиз да дизайнер-мо-
дельер, эмиз да шэйпинг-тре-
нер кыһы кытары билисти-
бит.

Р.СИБИРЯКОВА.

ХААРТЫСКАЛАРГА: Петр
Алексеев, Гаврил Рожин уонна
Иннокентий Попов.

Надежда БОРИСОВА,
УЛУУСТААМЫ МҮНӨТ ХӨРӨНӨӨ

Программа передач ТВ с 20 мая по 26 мая

Понедельник, 20 мая 1-я программа Канал ОРТ 06.00 "Доброе утро". 09.00 Новости. 09.15 "Семейные узы". 10.15 "Кумир". Ласица Жабониской. 10.40 Поле чудес. 11.30 "Ералаш". 11.50 Библиомания. 12.00 Новости. 12.15 "Кто хочет стать миллионером?" 13.05 Фильм "Цветы от победителей". 15.00 Новости. 15.15 Приключенческий фильм "Маленькая принцесса". 17.00 Большая стирка. 18.00 Вечерние новости. 18.25 "С любимыми будь осторожен". 19.00 Жди меня. 20.00 Русская рулетка. 21.00 Время. 21.35 Детективный сериал "Империя под ударом: Сашка-хитик". 22.40 Независимое расследование. 23.30 Ночное "Время". 23.50 "На футболе". Премьера документального фильма "Нигматуллин. Вратарь республики". 00.20 Ночная смена. До 01.30 2-я программа Канал РТР 05.49, 05.50-09.00 УТРО НА РТР. 05.50, 06.50, 07.50, 08.50 ВЕСТИ-МОСКВА. 06.00, 07.00, 08.00 ВЕСТИ. 06.10 Православный календарь. 06.15 "Семейные новости". 06.25 "Джурнал часть". 06.30 "Афиша". 06.40 "Дорожный патруль". 07.10 "Экспертиза РТР". 07.20 "Национальный доход". 07.25 ВЕСТИ-СПОРТ. 07.30 "Семейные новости". 07.40 "Пролог". Часть I. 08.10 "Джурнал часть". 08.15 "Колоссальное хозяйство". 08.30 "Дорожный патруль". 08.40 "Пролог". Часть II. 09.00 ВЕСТИ. 09.10 Тело человека. Первые шаги. Документальный сериал. 10.05 Сериал "Торментас - королевство тьмы". 11.00 ВЕСТИ. 11.20 Сериал "Сеть" (США). 12.05 ВЕСТИ НЕДЕЛИ. 13.00 "Что хочет женщина". Ток-шоу. 13.30 Сериал "Сибил" (США). 14.00 ВЕСТИ. 14.20 ВЕСТИ-СПОРТ. 14.25 ПРЕМЬЕРА. Мелодрама "Лодка любви". Телесериал (США). 15.25 "Дикой ангел". 16.25 Комедийный сериал "Друзья-3" (США). 17.00 ВЕСТИ. 17.20 Программа передач. 17.25 Голос. Исполнители эвентского фольклора. 17.45 "Сайбас сахам тылыннан Туйабын торообут дойдубун...". (Томпо улулун "Өркөнү" телестудия). 18.00 Видеозарисовка. 18.10 Наша версия под грифом "Совершенно секретно". 18.45 "Крестьянин на озере Ильмень". 19.10 "Саргал". Фрагменты из балета А.Адама "Корсар". 19.40 Реклама. Канал РТР 19.50 "Спокойной ночи, малыши". 20.00 ВЕСТИ. 20.35 "Саха сирэ-Якутия". Канал РТР 20.55 Многосерийный художественный фильм "Семейные тайны". 21.55 Детектив "Марсеевка, 12". Фильм 4-й. "Сын". Часть 1-я. 23.00 ВЕСТИ-ПОДРОБНОСТИ. 23.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. 23.30 "Джурнал по стране". Михаил Хазанов. 00.15 Фильм "Толлиудская история" (США). 02.20 "Спорт за неделю". 03.20 "Джурнал часть". До 03.33 3-я программа Канал РТР 17.20 Телесериал "С новым счастьем". 18.10 "Афиша". 18.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. 18.50 "Комиссар Рекс". 20.35 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. До 20.55 Вторник, 21 мая 1-я программа Канал ОРТ 06.00 "Доброе утро". 09.00 Новости. 09.15 Жди меня. 10.15 "С любимыми будь осторожен". 10.45 Русская рулетка. 11.45 "Ералаш". 11.50 Библиомания. 12.00 Новости. 12.15 Независимое расследование. 13.00 "Ералаш". 13.05 Юрий Соломин в детективе "Пришел странник". 1-я серия.	14.35 Дисней-клуб: "Любимик". 15.00 Новости. 15.15 Мультибука. 15.35 Царь горы. 16.00 Детективный сериал "Империя под ударом: Сашка-хитик". 17.00 Большая стирка. 18.00 Вечерние новости. 18.15 Одуэ. 18.25 Симоланорама. 19.00 "Семейные узы". 20.00 "Слабое звено". 21.00 Время. 21.35 Детективный сериал "Империя под ударом: Великая княгиня". 22.40 "Формула власти". Президент США Джордж Буш. 23.30 Ночное "Время". 00.00 "Цивилизация". Amazonи русского авангарда. 00.30 Ночная смена. До 02.50 2-я программа Канал РТР 05.49, 05.50-09.00 УТРО НА РТР. 05.50, 06.50, 07.50, 08.50 ВЕСТИ-МОСКВА. 06.00, 07.00, 08.00 ВЕСТИ. 06.10 Православный календарь. 06.15 "Семейные новости". 06.25 "Джурнал часть". 06.30 "Афиша". 06.40 "Дорожный патруль". 07.10 "Экспертиза РТР". 07.20 "Национальный доход". 07.25 ВЕСТИ-СПОРТ. 07.30 "Семейные новости". 07.40 "Пролог". Часть I. 08.10 "Джурнал часть". 08.15 "Колоссальное хозяйство". 08.30 "Дорожный патруль". 08.40 "Пролог". Часть II. 09.00 ВЕСТИ. 09.10 Тело человека. Первые шаги. Документальный сериал. 10.05 Сериал "Торментас - королевство тьмы". 11.00 ВЕСТИ. 11.20 Сериал "Сеть" (США). 12.05 "Вокруг света". 13.00 "Что хочет женщина". Ток-шоу. 13.30 Сериал "Сибил" (США). 14.00 ВЕСТИ. 14.20 ВЕСТИ-СПОРТ. 14.25 ПРЕМЬЕРА. Мелодрама "Лодка любви". Телесериал (США). 15.25 "Дикой ангел". 16.25 Комедийный сериал "Друзья-3" (США). 17.00 ВЕСТИ. 17.20 Программа передач. 17.25 Талакан. 17.35 "Беспризорные дети" (Ленский улус). 17.50 Фильм-детям. 18.05 Дальний Восток. 18.35 Садовая мозаика. 19.00 "Субарин холбоо". Алабас эфир. 19.40 Реклама. Канал РТР 19.50 "Спокойной ночи, малыши". 20.00 ВЕСТИ. 20.35 "Саха сирэ-Якутия". Канал РТР 20.55 Многосерийный художественный фильм "Семейные тайны". 21.55 Детектив "Марсеевка, 12". Фильм 4-й. "Сын". Часть 2-я. 23.00 ВЕСТИ-ПОДРОБНОСТИ. 23.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. 23.30 "Культурная революция". "Масок культура никогда не станет искусством". 00.35 Фильм "Условный рефлекс". 3-я программа Канал РТР 17.20 Телесериал "С новым счастьем". 18.10 "Афиша". 18.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. 18.50 "Комиссар Рекс". 20.35 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. До 20.55 Среда, 22 мая 1-я программа Канал ОРТ 06.00 "Доброе утро". 09.00 Новости. 09.15 "Семейные узы". 10.15 Симоланорама. 10.45 "Слабое звено". 11.45 "Ералаш". 11.50 Библиомания. 12.00 Новости. 12.15 Лубянка. "Заключенный № 35". 12.55 Нина Сазонова в программе "Жизнь замечательных людей". 13.30 "Пришел странник". 2-я серия.	21.35 Детективный сериал "Империя под ударом: Галон". 22.40 Премьера. Олег Романцов и сборная России в ток-шоу "Большой футбол". 23.30 Ночное "Время". 00.00 "Русский экстрим". 00.30 Ночная смена. До 02.50 2-я программа Канал РТР 05.49, 05.50-09.00 УТРО НА РТР. 05.50, 06.50, 07.50, 08.50 ВЕСТИ-МОСКВА. 06.00, 07.00, 08.00 ВЕСТИ. 06.10 Православный календарь. 06.15 "Семейные новости". 06.25 "Джурнал часть". 06.30 "Афиша". 06.40 "Дорожный патруль". 07.10 "Экспертиза РТР". 07.20 "Национальный доход". 07.25 ВЕСТИ-СПОРТ. 07.30 "Семейные новости". 07.40 "Пролог". Часть I. 08.10 "Джурнал часть". 08.15 "Колоссальное хозяйство". 08.30 "Дорожный патруль". 08.40 "Пролог". Часть II. 09.00 ВЕСТИ. 09.10 Тело человека. Период кароления. Документальный сериал (Великобритания). 10.05 Сериал "Торментас - королевство тьмы". 11.00 ВЕСТИ. 11.20 Сериал "Сеть" (США). 12.05 "Моя семья". 13.00 "Что хочет женщина". Ток-шоу. 13.30 Сериал "Сибил" (США). 14.00 ВЕСТИ. 14.20 ВЕСТИ-СПОРТ. 14.25 ПРЕМЬЕРА. Мелодрама "Лодка любви". Телесериал (США). 15.25 "Дикой ангел". 16.25 Комедийный сериал "Друзья-3" (США). 17.00 ВЕСТИ. 17.20 Программа передач. 17.25 Стражицы позем. 17.40 "ТВ-Спорт". Тележурнал. 18.00 Кам. 18.30 Ыччат ТалеКанала. 18.50 Тыя сирэ. 19.20 "Экономика и жизнь". В студии - министр экономики В.Д. Данилов. Прямой эфир. 19.40 Реклама. Канал РТР 19.50 "Спокойной ночи, малыши". 20.00 ВЕСТИ. 20.35 "Саха сирэ-Якутия". Канал РТР 20.55 Многосерийный художественный фильм "Семейные тайны". 21.55 Детектив "Марсеевка, 12". Фильм 5-й. "Ген смерти". Часть 1-я. 23.00 ВЕСТИ-ПОДРОБНОСТИ. 23.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. 23.30 "Союз бывших". Документальный фильм Алексея Демкова "Курьесный". 00.15 Фильм "Солдат королевы". 3-я программа Канал РТР 17.20 Телесериал "С новым счастьем". 18.10 "Афиша". 18.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. 18.50 "Комиссар Рекс". 20.35 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. До 20.55 Четверг, 23 мая 1-я программа Канал ОРТ 06.00 "Доброе утро". 09.00 Новости. 09.15 "Семейные узы". 10.15 "Шутка за шуткой". 10.45 "Кто хочет стать миллионером?" 11.45 "Ералаш". 11.50 Библиомания. 12.00 Новости. 12.15 "Формула власти". Президент США Джордж Буш. 13.00 "Ералаш". 13.05 "Пришел странник". 3-я серия. Заключительная. 14.35 Дисней-клуб: "Перемена". 15.00 Новости. 15.15 "Американский хвост". Мультисерия. 15.40 Яна Чурикова в программе "Объектив". 16.00 Детективный сериал "Империя под ударом: Галон". 17.00 Большая стирка. 18.00 Вечерние новости. 18.15 Одуэ. 18.25 "Сам с усами". 19.00 "Семейные узы". 20.00 "Слабое звено". 21.00 Время. 21.40 Детективный сериал "Империя под ударом: Камидзе". 22.45 "Человек и закон". 23.30 Ночное "Время". 00.00 "Крылья". 00.30 Ночная смена. До 02.50 2-я программа Канал РТР 05.49, 05.50-09.00 УТРО НА РТР. 05.50, 06.50, 07.50, 08.50 ВЕСТИ-МОСКВА. 06.00, 07.00, 08.00 ВЕСТИ. 06.10 Православный календарь. 06.15 "Семейные новости". 06.25 "Джурнал часть". 06.30 "Афиша". 06.40 "Дорожный патруль".	МОСКВА. 06.00, 07.00, 08.00 ВЕСТИ. 06.10 Православный календарь. 06.15 "Семейные новости". 06.25 "Джурнал часть". 06.30 "Афиша". 06.40 "Дорожный патруль". 07.10 "Экспертиза РТР". 07.20 "Национальный доход". 07.25 ВЕСТИ-СПОРТ. 07.30 "Семейные новости". 07.40 "Пролог". Часть I. 8.10 "Джурнал часть". 08.15 "Открытая таможня". 08.30 "Дорожный патруль". 08.40 "Пролог". Часть II. 09.00 ВЕСТИ. 09.10 ПРЕМЬЕРА. Тело человека. Мозг человека. Документальный сериал (Великобритания). 10.05 Сериал "Торментас - королевство тьмы". 11.00 ВЕСТИ. 11.20 Сериал "Сеть" (США). 12.05 "Диалог с животными". 13.00 "Что хочет женщина". Ток-шоу. 13.30 Сериал "Сибил" (США). 14.00 ВЕСТИ. 14.20 ВЕСТИ-СПОРТ. 14.25 ПРЕМЬЕРА. Мелодрама "Лодка любви". Телесериал (США). 15.25 "Дикой ангел". 16.25 Комедийный сериал "Друзья-3" (США). 17.00 ВЕСТИ. 17.20 Программа передач. 17.25 МТК-шоу. 17.40 "Чай олох тускула". Олохо эргилини. 18.00 Любимые мелодии. 18.15 "Телемультбук нас". Советская Союз Героя Н.С. Степанова. 18.55 "Диалог с властью". В студии - Председатель Правительства РС (Я) С.Н. Назаров. 19.40 Реклама. Канал РТР 19.50 "Спокойной ночи, малыши". 20.00 ВЕСТИ. 20.35 "Саха сирэ-Якутия". Канал РТР 20.55 Многосерийный художественный фильм "Семейные тайны". 21.55 Детектив "Марсеевка, 12". Фильм 5-й. "Ген смерти". Часть 2-я. 23.00 ВЕСТИ-ПОДРОБНОСТИ. 23.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. 23.30 Фильм Дюма Дармуджа "Песни о любви". Путь самурая (Франция-Германия-Япония-США). 01.45 "Торжественная" До 02.45 3-я программа Канал РТР 17.20 Ирина Муравьева, Елена Коренева и Игорь Калынин в телесериале "С новым счастьем". 18.10 "Афиша". 18.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. 18.50 "Комиссар Рекс". 20.35 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. До 20.55 Пятница, 24 мая 1-я программа Канал ОРТ 06.00 "Доброе утро". 09.00 Новости. 09.15 "Семейные узы". 10.15 "Сам с усами". 10.45 "Слабое звено". 11.45 "Ералаш". 11.50 Библиомания. 12.00 Новости. 12.15 "Человек и закон". 12.55 "Тибет. Там, за облаками". Спецрепортаж. 13.15 Николай Крючков, Александр Абдулов, Олег Янковский в приключенческом фильме "72 градуса ниже нуля". 15.00 Новости. 15.15 "Американский хвост". Мультисерия. 15.45 Что да как. 16.00 Детективный сериал "Империя под ударом: Камидзе". 17.00 Большая стирка. 18.00 Вечерние новости. 18.15 Одуэ. 18.25 Документальный детектив. "Поединок. Дело "бравых". 19.00 "Семейные узы". Сериал. 20.00 Поле чудес. 21.00 Время. 21.35 "Страх над городом в боевиках "Метро". 23.45 "Другое время". Программа Михаила Леонтьева. 00.30 "Лесли Нильсон в комедии "Неострашимый шпик". До 02.05 2-я программа Канал РТР 05.49, 05.50-09.00 УТРО НА РТР. 05.50, 06.50, 07.50, 08.50 ВЕСТИ-МОСКВА. 06.00, 07.00, 08.00 ВЕСТИ. 06.10 Православный календарь. 06.15 "Семейные новости". 06.25 "Джурнал часть". 06.30 "Афиша". 06.40 "Дорожный патруль".	07.10 "Экспертиза РТР". 07.20 "Национальный доход". 07.25 ВЕСТИ-СПОРТ. 07.30 "Семейные новости". 07.40 "Пролог". Часть I. 08.10 "Джурнал часть". 08.15 "Музыкальные". 08.30 "Дорожный патруль". 08.40 "Пролог". Часть II. 09.00 ВЕСТИ. 09.10 ПРЕМЬЕРА. Тело человека. Кожа жизни. Документальный сериал (Великобритания). 10.05 Сериал "Торментас - королевство тьмы". 11.00 ВЕСТИ. 11.20 Брук Линтон в остроконечном сериале "Сеть" (США). 12.05 "Сам себе режиссер". 13.00 "Что хочет женщина". Ток-шоу. 13.30 Сериал "Сибил" (США). 14.00 ВЕСТИ. 14.20 ВЕСТИ-СПОРТ. 14.25 ПРЕМЬЕРА. Мелодрама "Лодка любви". Телесериал (США). 15.25 "Дикой ангел". 16.25 Комедийный сериал "Друзья-3" (США). 17.00 ВЕСТИ. 17.20 "Золотые купола". Заключительный концерт фестиваля. 17.50 "Голос". День славянской письменности и культуры. 18.05 "Легкая игра". Канал РТР 18.30 "Вся Россия". 18.50 "Лик". Пространство памяти моей души. Презентация книги Галины Кривошапко. 19.20 "Достояние". Прямой эфир. 19.40 Реклама. Канал РТР 19.50 "Спокойной ночи, малыши". 20.00 ВЕСТИ. 20.35 "Саха сирэ-Якутия". Канал РТР 20.55 Фильм "Семейные тайны". 21.55 Детектив "Марсеевка, 12". Фильм 5-й. "Ген смерти". Часть 3-я. 22.55 Любовь Полищук и Анатолий Кузнецов в остроконечном фильме "Самый лучший транс". 00.50 Фильм "Лейк Плейсид - озеро страха" (США-Канада). До 02.27 3-я программа Канал РТР 17.20 "Прощай-клуб". 18.50 "Комиссар Рекс". 20.35 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. До 20.55 Суббота, 25 мая 1-я программа Канал ОРТ 06.45 Кирилл Лавров, Алла Демидова и Наталья Белохвостикова в фильме "Сказки ады". 1-я серия. 08.00 Новости. 08.10 Мультибука. 08.35 Сладкие ведки Колобасов. 08.55 Слово пастыря. Митрополит Кирилл. 09.10 Игрой, гармонь любимая! 09.50 Библиомания. 10.00 Новости. 10.10 Симоланорама. 10.45 Смех. 11.05 Документальный детектив. "Поединок. Дело "бравых". 1998 год. 11.35 В мире животных. 12.15 Трус, Балбес, Бывалый в комедии "Совершенно серьезно". 13.05 Зарождение. 13.45 "Чтобы помнили..." Олег Даль. Ведущий - Л.Филатов. 14.30 Дисней-клуб: "Утиные истории". 15.00 Новости. 15.10 Л.Долгина, Н.Басков, М.Бондарев в концерте "Народная марка" в Кремле. 16.20 Комедия "Прошлядида, или Бег на месте". 18.00 Вечерние новости. 18.20 "Форс-мажор" с Николаем Фоменко. 19.05 "Шутка за шуткой". 20.00 "Кто хочет стать миллионером?" Телеигра. 21.00 Время. 21.30 Что? Где? Когда? 22.40 "Чайники" за рулем в комедии "Тоник "Пшечное убо". 00.15 Кристофер Уокен в триллере Абель Феррари "Вечение". 2-я программа Канал РТР 06.30 Приключенческий фильм "Полуночный ветер". "Синяя птица" (СССР-Югославия). 07.45 "Диалог с рыбами". 08.20 Приключенческий сериал "Поиски звезд" (Канада-США). 09.10 Прогноз погоды. 09.15 "Военная программа" Александра Сладкова. 09.30 "Золотой ключ". 09.50 "Здоровье и жизнь". 10.25 "Доброе утро, Страна". 11.00 "Сто к одному". Телеигра. 11.55 "Наука и техника". Научно-популярная программа.	13.05 Сериал "Дружная семейка". 13.40 "ХА". Маленькие комедии. 14.00 ВЕСТИ. 14.20 Фильм "Молодые". 14.30 ВЕСТИ. 15.05 Республиканский телеконкурс "Поларная звезда". 16.50 Сардана. 17.20 "Хотути сир сирэ". Орто Халыма улулун мелодистарын концерта. 17.55 "Я и фауна моя". 18.20 День культуры и искусства РС (Я) в Хабаровске. 18.45 Дальневосточная академия государственной службы. 19.15 "Лана-ТВ". Реклама и продвижения. Канал РТР 20.00 ВЕСТИ. 20.25 ЗЕРКАЛО. 21.00 ВЕЧЕРНИЙ СЕАНС. Сильвестр Сталлоне и Дональд Сазерленд в остроконечном фильме "Взлетели" (США). 22.50 "Встреча президентов РФ В.В.Путина и США Дж. Буша со студентами Санкт-Петербургского государственного университета". 00.00 ПОСЛЕДНИЙ СЕАНС. Николай Добрынин, Александр Песков и Владимир Шилово в фильме "Все то, о чем мы так долго мечтали". 02.05 Чемпионат мира по автогонкам в классе "Формула-1". Гран-при Монца. Квалификация. 3-я программа Канал РТР 16.00 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. ИТОГИ НЕДЕЛИ. 16.50 Комедия "Простотия" (Франция). 18.00 "Моя семья". 18.55 "Аншлаг". До 20.00 Воскресенье, 26 мая 1-я программа Канал ОРТ 06.45 "Сказки ады". 2-я серия. 08.00 Новости. 08.10 Служу России! 08.40 "Тимон и Пумба". 09.05 Утренняя звезда. 09.50 Библиомания. 10.00 Новости. 10.10 "Нолетные заметки". 10.30 Поша все дома. 11.05 Спасатели. Экстренный вызов. 11.40 Клуб путешественников. 12.20 Детектив "Тайны отца Друнига". 13.15 "Сам с усами". 13.45 Умники и умницы. 14.15 Секреты Кремля. 14.30 "Микки Маус и его друзья". 15.00 Новости. 15.10 Фильм "Мастер и Маргарита". 16.45 "Ералаш". 17.00 Живая природа. "Толубан безды". 18.00 Вечерние новости. 18.20 Фильм "Старое русло". 20.10 КВН-2002. 22.30 Времена. 23.45 Конкурс песни "Евровидение-2002". Передача из Таллина. 2-я программа Канал РТР 06.20 Владимир Меньшов в фильме "Солнечный пёс". 07.30 "Астерикс завоевывает Америку". Мультфильм (Франция). 08.45 Прогноз погоды. 08.50 "Русское лото". 09.40 Всероссийская лотерея "ТВ бинго шоу". 10.20 Тунгус. 10.45 Остудуля дойдуга. 10.55 Перемена. 11.25 "ТВ-Спорт". Сегодня - День Бега. 11.40 Педагогическая дума: ЕГЭ-2002. 12.05 Лингвистический конкурс для старшеклассников. Английский язык. 12.40 Студия "Саргалов": Аби-турнир-2002 (беседы о хинни). 13.00 Программа корпункта НВК "Саха" в Москве. 13.30 Простой интерес. Канал РТР 14.00 ВЕСТИ. 14.20 "Парламентский час". 15.05 "Диалог с животными". 16.00 "Вокруг света". 16.55 "Аншлаг". 18.05 Комедия "Монахи в бегах". 20.00 ВЕСТИ НЕДЕЛИ. 21.10 Торок. Расслабительная программа. 21.40 Фильм Пола Верховена "Вспомнить все" (США). 23.50 "ТВ Бинго новости". 00.00 Чемпионат мира по автогонкам в классе "Формула-1". Гран-при Монца. Трансляция из Монте-Карло. До 02.10 3-я программа Канал РТР 10.20 "Доброе утро, Страна". 10.55 "Сам себе режиссер". 11.50 "Торжок". 12.20 Комедия "Штрафной удар".
---	--	---	---	--	--

- Кызылгяр Одаутуннары огула-лицей уолсай дыкты
вактерлар Иванова Кирена Лууниннар, олуорулар тапталла
адылар, ийорилар юду карган Тоскин Лука Иванович албутул
Огула-лицей адымнатары профессор, кандидат